

25.01.2013р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/656-2012-%D0%BF#n87>.

2. Програма економічних реформ на 2010–2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf.

УДК338.432(477.87)

ЕРФАН В.Й.

к.е.н., доцент кафедри фінансів та економіки
Карпатський університет імені Августина Волошина, м. Ужгород

ПЕРЕДУМОВИ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Найважливішим елементом агропромислового та продовольчого комплексів, їх матеріально-речових носіїв є продуктивні сили. Вони є чинниками, що забезпечують перетворення речовини природи відповідно до потреб людей, створюють матеріальні й духовні блага і визначають зростання продуктивності суспільної праці. Важлива роль серед них належить землі, яка в сільському господарстві використовується як засіб, так і предмет праці. У аграрному секторі земля є головним засобом виробництва, яка за правильного використання постійно відновлює свою родючість, більше того, якісно поліпшується. Її природна родючість неоднакова в різних природно-кліматичних умовах. Продовольчі комплекси сільського господарства, лісового господарства та рибного господарства відповідної спеціалізації функціонують у кожному з регіонів, однак в одних регіонах вони можуть бути ширші за набором галузей та видів економічної діяльності, а в інших – вузчі.

Специфічними передумовами розвитку зазначених секцій КВЕД, які безпосередньо стосуються продовольчої безпеки в окремо взятому регіоні є [1, с. 111-112]:

- 1) сприятливі природно-кліматичні умови для вирощування сировини з метою виробництва продукції харчової промисловості;
- 2) достатня кількість виробничих потужностей сучасного матеріально-технічного оснащення і технічного рівня, що спроможні забезпечити ефективну переробку місцевої сировини у високоякісні продукти харчування;
- 3) розвинена виробнича і соціальна інфраструктура, спроможна забезпечити ефективний розвиток виробництва продовольства;
- 4) розвиток ринків збуту продовольчих товарів, мережі підприємств оптової і роздрібною торгівлі продовольчими товарами;
- 5) розвиток мережі транспортування продовольчих товарів з місць їх виробництва до споживачів;

6) кваліфіковані трудові ресурси, спроможні забезпечити ефективний розвиток виробництва і реалізацію харчових продуктів;

7) довгострокова практика розвитку провідних видів економічної діяльності зазначених секцій КВЕД;

8) сприятливе геополітичне положення регіону, яке дає змогу на основі всебічного використання переваг територіального поділу праці формувати розвинений експортний потенціал продовольчих товарів, виходити в конкурентній боротьбі на регіональні й світовий ринки продовольства.

Важливим показником розміщення об'єктів аграрного виробництва, лісового, рибного господарства та харчової промисловості є кількість підприємств, зосереджених у різних регіонах, їх частка в загальній кількості підприємств, обсяг продовольчої продукції, що виробляється в окремих регіонах, її частка в загальному обсязі продукції.

Основні чинники формування передумов розвитку країни та її регіонів частіше за все поділяють на зовнішні та внутрішні. Серед зовнішніх чинників для будь-якої держави, в тому числі й її регіонів, важливе значення має політична ситуація в країнах, що межують з нею (регіоном), та у світі в цілому. Це зумовлено тим, що Україна не може залишатися байдужою до ситуації, що складається у світі, та ігнорувати якість політичних та економічних відносин з іншими країнами. Важливим, при цьому, є реноме країни та її регіонів на ринку інвестицій, що значною мірою залежить від рівня законодавчого захисту іноземних інвестицій та можливості вивозу прибутків. До основних внутрішніх чинників формування передумов розвитку країни та її регіонів відносяться такі: розподіл власних повноважень; стан законодавчого забезпечення; форми власності; соціально-економічне становище в країні; матеріально-технічна база галузей, що забезпечують продовольчу безпеку; внутрішні інвестиційні можливості, а також екологічна складова розвитку суспільства.

Вигоди географічного й гео економічного розташування Закарпатської області не обмежуються наведеним переліком, оскільки сюди ще можна віднести інші фактори, що забезпечують як економічну, так і продовольчу безпеку, а саме: можливість використання альтернативних джерел електроенергії, будівництво міні гідроелектростанцій і використання потужності малих рік та потоків (кількість їх становить 9429), встановлення вітроенергетичних установок, які б виробляли дешеву електроенергію. Окрім сільськогосподарські та спеціалізовані (несільськогосподарські) підприємства мають можливість збільшити розлив і реалізацію мінеральних вод із джерел родовищ, що знаходяться на їх території. Незначною мірою поки що використовуються підземні термальні води, що могло б сприяти розвитку тепличного господарства, зокрема його обігріву з метою нарощування виробництва овочевої продукції.

Перелік використаних джерел:

1. Продовольчий комплекс України: стан і перспективи розвитку / Л.В. Дейнеко, А.О. Коваленко, П.І. Коренюк, Е.І. Шелудько; за ред. чл.-кор. НАН України Б.М. Данилишина. – К. : Наук. думка, 2007. – 276 с.